

A folyó év tavaszán teljesített erdősítéseket legkésőbb folyó évi augusztus hó végéig, a folyó év őszen teljesített erdősítéseket pedig legkésőbb folyó évi deczember hó 25-ig kell a birtokosnak a közigazgatási erdészeti bizottságnál vagy a kir. erdőfelügyelő-ségnél pályázatra bejelenteni.

Pályázhat a feltételeknek megfelelő erdősítésekkel az erdő-sítést teljesítő erdő- vagy gazdatiszt, valamint a beerdősített terület bérlője is, de pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos írás-beli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy a pályázatban való részvételhez hozzájárul és egyszersmind kötelezi magát, hogy a versenyre bocsátott erdősítést az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2. vagy 4. §-ában meghatározott feltételek szerint állandóan erdőként fogja fentartani és kezelni.

A pályázati kérvényben az erdősítés helyét (község, dülő, helyrajzi szám), kiterjedését és az erdősítésre használt fafajokat pontosan meg kell jelölni.

Budapest, 1909. évi július hó.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

FAKERESKEDELEM.

Béke a parkétiiparban. A parkétgyárak főleg a vékonyabb tölgyfaanyagot dolgozzák fel. Ezen telepek évekkal ezelőtt kartelt kötöttek, mely Egyesült Parkétgyárak r.-t. czimén működött. Tavaly egy a kartelhez tartozó cég abból kilépett s több szlavonországi és magyar frieztermelő cég több évi termelését a maga számára lekötötte. A két érdekcsoport között heves árharcz tört ki, mely a tölgyparkétárok jelentékeny hanyatlását idézte elő. Most pedig az említett cég ismét csatlakozott a kartelhez, mely 25'000 m^3 friezről szóló kötést vett át tőle. Ezzel a béke a parkétiiparban ismét helyreállt, aminek elsősorban a kész parkétek árának, a nyersanyag árának megfelelő nivóra való felemelése lesz a következménye. (Fr. L.)

A fa vasuti díjtételeinek felemelése ügyében a kereskedelmi minisztérium elhatározta, hogy az új tarifát nem október elsején, hanem csak 1910 január elsején lépteti életbe. (Fr. L.)

A határőrvidéken évente tartani szokott tölgyfaeladások az idén a szokottnál hamarabb vették kezdetüket, amennyiben a körösi vagyonszék Belováron július 12-én, a petrinjai vagyonszék pedig július 21-én tartott árverést tölgyfaállományának eladása céljából. Mindkét árverés teljesen eredménytelenül folyt le, amennyiben egyetlen ajánlatot sem tettek. Akik a tölgyfa-piacz helyzetét ismerik, azokat ezen faárverések eredménytelensége nem lepi meg, mert előrelátható volt, hogy a tölgyfaárak értékesítésénél észlelhető nehézségek mellett drága objektumokra nem akadhat vevő. Tény az, hogy az említett vagyonszékek a tő-árakat a tavalyi árakkal szemben némileg leszállították, de a leszállítás a kész áruk eladási árához képest nagyon jelentéktelen s még nem teszi lehetővé, hogy a világpiacson az amerikai, orosz és japán áruval megküzdjünk. A helyzet javulásának egyedüli módja a tőárak jelentékenyebb leszállítása volna, ezt azonban nem ajánljuk, mert semmi okunk nincs a világpiacson rendes körülmények között keresett és jól megfizetett tölgyfánkat poton áron elvesztegetni. Csak azt adjuk el, aminek az eladását a fa értékcsökkenésének veszélye nélkül már továbbra nem halaszthatjuk. Ezáltal azt érzük el, hogy a tölgyfakészletek mindenütt csökkenni fognak, ami a helyzet javulását elő fogja mozditani. A kereslet növekedésével az árak is emelkednek s azután tölgyfánkért megfelelő árakat tudunk elérni. Vagyis az eladások lehető korlátozása áll ugy az erdőbirtokosok érdekében, annál meglepőbb a hír, hogy az idén számos tölgyerdőbirtokos erdejét eladni szándékozik, még pedig minden áron. Ennek céltalan voltát fölösleges magyaráznunk, mert a tölgyerdők olcsó pénzen való elvesztegetésével ugyan ártunk a többi erdőbirtokosnak, de magunkon nem segítünk, mert tapasztalati tény, hogy az árak csökkentése a fogyasztás emelkedését nem vonja maga után.

Fr. L.

KÜLÖNFÉLÉK.

Sohenek István dr. †. Schenek István dr. nyugalmazott m. kir. főbányatanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, akinek, mint kiváló kémikusnak és fizikusnak, a tudományos

világban nagy tekintélye volt, hetvenkilencz éves korában meghalt Budapesten. Schenek hosszú ideig a selmeczi bányászati és erdészeti akadémiának volt rendes tanára s mint ilyen számos olvasónk egykori közszeretnek örvendő tanárát tisztelte benne. Tudományos munkálkodása, különösen fizikai és kémiai művei széles körben ismertté tették a nevét s a Magyar Tudományos Akadémia 1889-ben levelező-tagjává választotta. 1891-ben visszavonult a tanári munkásságtól s ettől kezdve tudományos kísérleteinek élt. Visszavonulásakor a király a magyar nemességgel tüntette ki.

Szerbia erdészetéről a szerb kormány által legutóbb kiadott statisztikai évkönyv érdekes és megbízható adatokat tartalmaz. Eddig csak fantasztikus híreket lehetett hallani Szerbia erdőállományáról, most pedig hiteles adatok szerint Szerbia erdőállománya 63.654 *ha* tölgyerdő, 342.696 *ha* bükk-, 475.551 *ha* pedig vegyes állomány. Hogy ebből mennyi a fenyőfa-állomány, azt az évkönyv nem tünteti fel. Az erdőállományból 529.265 *ha* az állam, 152.431 *ha* községek, 38.998 *ha* egyházak és kolostorok, 123.804 *ha* pedig magánosok tulajdonát képezi. Érdekesekek az erdészeti személynzetre vonatkozó adatok. Az állam szolgálatában 29 erdőtiszt és 227 külső szolgálatot végző alkalmazott áll, vagyis egy erdőtisztre 18.250 *ha*, egy erdőőrre pedig 2336 *ha* erdőterület jut. Az erdőtisztek fizetése 1000—3000 frank között, az erdőőröké pedig évi 200—1000 frank között váltakozik. 3000 franknál nagyobb évi fizetése csak három magasabb rangu erdőtisztnak volt.

(Fr. L.)

„Serpulit“ házigombaellenes szer. A házigomba nagy elterjedése mellett nem csekély jelentőséggel bírna, ha a pusztítására megbízható szerrel rendelkezénénk. Ujabbban egy hazai találmányt ajánlanak megbízható helyről, amely „Serpulit“ néven kerül forgalomba, s amelyet Dénes Géza urad. erdőfelügyelő Borsod, Gömör, Heves megyék erdészeti egyesületének múlt évi közgyűlésén bemutatott.

Az összetételére nézve közelebbről le nem irt szerre vonatkozóan a gyártásával és árusításával foglalkozó *Serpulit r.-t.* (Igló) a következő sorok közlésére kérte fel lapunk szerkesztőségét:

„Az uj szer használhatóságát számos szakember igazolja a

vele tett próbák alapján. A kísérletezők közül a következőket említjük meg:

Kopp Ede, az alsókubini államépítészeti hivatal vezetője.
 Id. Posch Gyula nagybirtokos, Rozsnyó.
 Dénes Géza, gróf Andrassy Géza erdőfelügyelője, Betlér.
 Huntmüller Károly kémikus és tőkés, Hannover,
 Dr. Szuhay, a Rimamurányi vasmű részv.-társ. vegyésze,
 Korompa.

Gömöri faipar r.-t. Pelsőcz.
 Az árvai uradalom erdőhivatala, Árvaváralja.
 Krayér E. háztulajdonos és nagykereskedő, Budapest.
 Göbel János plébános, Szepesmerény stb.

Itt csak a legfeltűnőbb kísérletek közül néhányat említünk fel:

Igy pl. Posch Gyula rozsnyói nagybirtokos villájában egy Serpulittel kezelt fenyődeszka 15 hónapig feküdt gombafészekben, anélkül, hogy a legkevéssbé is inficiáltatott volna, sőt a közelben levő gombafészek is elpusztultak.

Gombairtószzerű alkalmaztatott a szer többek között három grófi házban Betlérben, egy Kóburg hercegi kastélyban Gömörben, a Máv., a Rimamurányi vasmű ózdi és korompai épületein, az ároki uradalomban stb. mindenütt teljes sikerrel.

Kíváncsok, hogy ez a magyar találmány, mely mindezekig csak helyi alkalmaztatást talált, találja meg csakhamar útját az egész világra, ahol bizonyára lelkesedéssel fogadják.

Az új készítmény nemcsak biztos hatásu, hanem egyszersmind rendkívül olcsó és könnyen kezelhető.

15—30 dekagrammal egy m^2 gombafelület fertőtleníthető, egy kg. Serpulit pedig ezidőszerint csak 5 koronába kerül. (Serpulit r.-t. Igló.)

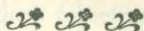
A szer alkalmazásánál nincs szükség semmiféle rombolásra, földkiemelésre stb. Az inficiált részek behintetnek Serpulittal és a termőtestek 3—8 nap alatt elfonnyadnak, a gomba maga 4—6 hét alatt elpusztul és az ilyképen dezinficiált helyiségben — mint ezt több évi tapasztalat igazolja — a házi- és fagomba keletkezése ki van zárva.

Felhívás vadászati jutalmak ügyében. Az „Orsz. m. vadászati védegylet” igazgatósága az alapszabályok értelmében közzéteszi, hogy a folyó 1909. évre 3000 koronát irányozott elő, hogy abból a vadállomány megvédése körül az 1909-ik évben kiváló érdemeket szerzett hivatásos vadászokat, vadőröket, vadőri teendőkkel is megbízott erdőőröket, nemkülönben a közigazgatási, közbiztonsági és pénzügyi hatóságok alatt álló ama buzgóbb közegeket, akik a vadászati törvény ellen elkövetett kihágások üldözése, kipuhatolása és feljelentése által szereztek érdemeket, hiteles ajánlatok folytán érdmekkel kitüntesse vagy pénzbeli jutalmakban részesítse. Az érdmek bronzból vagy ezüsből, a jutalmak 50 K-tól 100 K-ig terjedő összegekben adatnak a vadászati szempontból kártékony vadak és állatok eredményes pusztításáért; a hasznos vadak tenyésztése körül elért kiváló sikerekért; vadorzók elleni sikeres működésért és feljelentésért s azokkal szemben tanúsított bátor és kötelességteljes viselkedésért. Ezen jutalmakra első sorban igényt tarthatnak a vadörzésre fölesküdtött, illetőleg a hatóságoknál ilyennek bejelentett egyének, ha maguk vagy szolgáltatódjuk az „Orsz. m. vadászati védegylet” tagjai. A kitüntetésre vagy jutalmazásra — általános, egyszerű jó magaviselet vagy hosszú szolgálat nem elégségesek, azokra csakis a vadászati ügy érdekében kifejtett és az itt elősorolt feltételek szerint minősülő, kiválóan eredményes munkálkodás érdemesít; oly esetekben, midőn az illető vadörző keresetképtelenné válik, a „védegylet” esetleg évi segélyben is részesíti az illetőt vagy özvegyét és árvaít, ami több évre is kiterjedhet. A bejelentések az eset megtörténte után lehetőleg mielőbb, de legkésőbb 1909. évi október hó végeig az egylet titkárságához (Budapest, VIII., Gyöngytyuk-utca 18. szám intézendők. A bejelentésbe irandók: *a)* Az ajánlottnak neve, kora, polgári állása, foglalkozása, eddigi magaviselete és szolgálati éveinek száma. *b)* Rövid, hű leírása a cselekménynek, melynek következtében, illető kitüntetésre vagy jutalmazásra ajánlatik; megnevezése az illető királyi bíróságnak, ahol az ügy följelentetett. *c)* Az *a)* és *b)* pontok alatt felsoroltak bizonyítása a vadászat tulajdonosa által, oly kijelentés mellett, hogy tudomása szerint az esemény előadása a valósággal megegyezik. *d)* Ajánlat ugyanattól — a körülményekhez képest kitüntetésre vagy jutal-

mazásra, amit az „Orsz. m. vadászati védegylet“ igazgatósága — fentartván magának az elhatározást — irányadóul veend. A jutalmazások és kitüntetések időnként az egylet hivatalos lapjában, a „Vadászlap“-ban közöltetnek.

Budapest, 1909. évi június hó 9-én.

Az „Országos magyar vadászati védegylet“ nevében :
herczeg *Esterházy Miklós* s. k. elnök.

VALTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBOL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Chabada Géza* m. kir. erdőmérnököt a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületéből a besztercebányai erdőigazgatóság kerületébe helyezte át.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Gaál József* erdészeti m. kir. iroda-segédtitstet Lugosról Budapestre (a minisztérium erdészeti segédhivatalába) helyezte át.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

I.

JEGYZŐKÖNYV

a m. kir. földmivelésügyi minisztérium szolgálati ügyköréhez tartozó állam-erdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának 1909. évi június hó 28-án tartott rendes évnegyedes üléséről.

Jelen voltak: Tomcsányi Gyula, miniszteri tanácsos, h. elnök; Nagy Károly, m. kir. főerdőtanácsos, előadó; Havas József, miniszteri tanácsos; Péch Kálmán, Nagy Vincze, Levitzky Albert, Simenszky Kálmán, Rochlitz Dezső, Schmidt Károly, Arató Gyula, m. kir. főerdőtanácsosok; Nagy Elek, m. kir. főerdőszámtanácsos, bizottsági tagok; Térfi Béla, m. kir. főerdőmérnök, az alap jegyzője és Huttya Pál, m. kir. erdőszámellenőr, az alap számvevője.

Elnök üdvözlí a megjelent tagokat s az ülést határozatképesnek nyilvánítván, megemlíti, hogy Horváth Sándor, miniszteri tanácsos, elnököt betegsége, Laitner Elek, miniszteri tanácsos, bizottsági tagot pedig hivatalos elfoglaltsága gátolta a megjelenésben.

I. Jegyző felolvassa az alapnak az elmúlt évnegyed végén mutatkozott állandékáról összeállított kimutatást, mely szerint